

آبونه شرائطی : هریر ایچون
 سنه لکی (۴۰۰) آلتی آیلمی
 (۲۲۵) ممالک اجنیه ایچون
 سنه لکی (۴۵۰) آلتی آیلمی
 (۲۵۰) غروشدور.

نسخه سی ۷,۵ غروشدور .
 سنه لکی ۵۰ عددور .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
 رشید افندی خاندنه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
 قبول اولتور . درج ایدله یین
 یازیلر اعاده اولتماز .

الدوره

آدره من تبدیلنده آیریجه
 غروش کوندرملیدور .

مکتوبلرک امضاری واضح
 و او قوناقلی اولسی و آبونه
 صره نومروسی محتوی
 بولونمسی لازمدر

ممالک اجنیه ایچون آبونه
 اولانلرک آدرس لرینده
 فرانسزجه یازلمسی رجا اولتور .

پاره کوندردلدیکی زمانه نه
 دائر اولدی یی بیلدیلمسی
 رجا اولتور

اتبعون اهدکم سیل الرشاد

صاحب و مدیر
 اشرف ادیب

باش محرر
 محمد حاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

اسلام مملکتی کندی برکتی محصولاتیہ اهل اسلامی تربیه ایدر. داخلی فتنه لردن آزاده قالیر. بوسایده نجاتلری، استقبالیاری تأمین قیلیر. اسلام کندی مقدس قرآنیله، کندی عالی شریعت اجتماعیہ سبیلہ هرشیدن مستغنی اولور. البته باشقه لرینک تورانلرینه، «قائیتال» لرینہ، فرقہ لڑک پروغراملرینه محتاج اولماز. ساری هر برمرضک بردافعه سی، بر تلقیحی واردور. طاعون کی سرایت ایدہ بیله چک اختلال فتنه لرینی اسلام ایمانی، اسلام امانتی، اسلام تعلیملری دفع ایدہ بیایر. اسلام مملکتلرنده اقتصادی انقلابلر چیقماز، انقلاب عامللرینه اسلام مملکتلرینک احتیاجی ده یوقدر.

[موسی جاراالله اقدی بوندن صوکره اسلام مملکتلرنده باشلايه حق اولان انتباه وصلاحک اساسلری حقنده شانلی تورک عسکرینک شرفه قلمه آلمش اولدینی «اسلامیت الفیاسی» ندن بحث ایتدکدن، یاقین سنلرده اولککندن ده مدعش محاربه لڑک وقوعی احتمال وضرورتندن، اوزمان ایچون مسلمانلرک بوکوندن حاضر لاسنندن بحث ایدرک مقدمه سنه نهایت ویریور.]

حقوق عائله قانونی

مقدمه بعضه غزیه لڑک نعلشی

عدلیه انجمنندن مجلسه کلن حقوق عائله قرارنامه سنک شرعیه انجمنته ده حواله ایدیلسی بوراده بعض غزیه لڑجه فوق العاده تلاش واندیشه یی موجب اولدی. مجلسک بو غایت معقول ومصیب حرکتی «اک وخیم برارتجاع» دییه کوسریلیدی. بو خصوصده اک ایلری کیدن وطن غزیه سی صاحبی احمد امین بک ایله آقشام محررلردن بولی مبعونی قالح رفقی بک اولدی.

احمد امین بک «حقوق عائله قانوننک مذاکره سی مناسبیله: دین و سیاست» عنوانی بر باش مقاله یازدی. بر معتاد، اسلامیت حقنده صافدلاری اقناع ایدہ بیله چک اوزون اوزادی یه بر طاقیم خیرخواهانه مطالعات و تمینادن صوکر. اصل سوبله مک ایسته دیکفی شو جله لرله افاده ایتدی:

«بومملکتده قره تمصب مهم بر قوت دکدر. بوقوتک مهم کورونمنسه یکانه سبب، منورلرک معین هدف لرله متحد بر صورتده چالیشاجق یرده زمره وشخصی احتراملریله بر برینک بوغازینه صاریلریدر. هریری، بر برینه قارشى نه نوعدن اولوزسه اولسون قوت طولامغه اهمیت وپردیکی ایچون قره تمصبه پایل ویریلیور. و صرف منفعت نامنه مداهنه لر ایدیلور... منورلر باشقه نه ساحه ده اختلاف حالنده بولنورسه بولولسونلر، تمصبه قارشى متحد برجهبه تشکیل ایتلیدرلر. حقوق عائله قانوننک شرعیه انجمننه حواله ایدیلسی وخیم برارتجاعدر. [۱]»

[۱] ۲۰ کانون اول ۳۳۹ - وطن

محاربه نك بوکونکی نتیجه لرینی کوردک. مدنی غربک عجزی ده، شاشقینلغی ده غایت آچیق مشاعده ایتدک. ایمربالیستلرک ده، پروله تاریا رهبرلرینک ده مقصدلرینی کوزلجه آکلادق. مدنی غربک افکار اجتماعیہ سی محرابلرنده سجده ایتک، اجتماعی نظاملرینی تقلید ایتک ذللرندن بزمسلمانلر، بزشرقیلر قورتولدق. لکن محاربه کونلرنده اسلامیت دنیاسنده غایت بویوک تفرقه بلیه لری دوام ایتدی. فرصت دقیقه لری الدن قاچدی. اسلام دنیاسی اقتصادجه تیلده اولکی حالنده، اولکی اسیرلککنده قالدی. مخاطره زیاده لشدی. اسلام دنیاسی ایکی آتش آتش آره سنده قالدی.

غرب دولتلرینی ده بویوک بر بیمارخانه شکلنه قویان ورسای، سهور معاهده لرینک شرطلری، اساسلری، عمومی انقلابک صورتلری بولاری اسلام دنیاسنک بویوک امللرینه تمامیه مناقض حاللری، مقدس عقیده لرینہ تمامیه مخالف مسئله لری حیث اجتماعیہ صفلرینه چیقاردی. برکتی، واسع اسلام مملکتلری بویوک دولتلرک قوتلی حرصلرینه هدف ایدی. انقلابدن صوکره بوکونکی مبارزه لرده ینه اولکی کی ایکی بویوک وقوی دشمنک جدالرینه زمین، استیلالرینه هدف اولوب قالدی. اسلام مملکتلرینک مدنی دولتلره نسبتله وضعیتری هان اولکی کی قالدی.

بوکون باشقه لرینک حرص واستیلالرینه هدف اولق ذللندن چیقوب حق صاحبی اولق، مستقل بر طرف اولق زمانلریدر. بزه قناعت ویردچک مقصد یالکیز بودر. ایکی طرفک هیچ بری بزم شومقصدیمزی بزه تأمین ایتمز. یالکیز اسلام قوتی، یالکیز تورک ایمانی تأمین ایدر. تورک قوتیله مشرق اسلامده نجات شفق لری سوکدی. استقلال کونلری یاقینلاشدی. بوکونکی انقلابک طوفانلری، دالغملری آراسنده تمامیه تخریب قیلنمش مدنیت خرابه لری ایچنده، ورسای وسه ور معاهده لرینک مهلاک سحريله زهرلنوب مجنون کی اولان مدنی دولتلرک حرکتلری، شاشقینلقلری قارشوسنده کندی غائب ایتمین تورک ملت نخبیه اسلامیہ سنک ثباتنده، تدبیرلرنده نجاتمز علامتلرینی کوردک، نجاتمز بشارتلرینی ایشیتدک.

چارلق، انکلترا، فرانسه، آمریکا سیاستلری بوتون اسراريله بزه معلوم ایدی. انقلاب حرکتلرینک، انقلاب بوللرینک شکللری ده استقبالیاری بزه بک آچیق بیلدیردی. فرقہ پروغراملرینک فعلیاتی ده اسلام تعلیملرینه محبتیمزی تاکید ایتدی. اسلام دنیاسی بوندن صوکره یالکیز اسلام دنیاسنه اعتناء ایدر. تورکیه اسلام مملکتلرینک هر برینه نمونه، رهبر و امام اولور. اسلام دنیاسنک اقتصادی و سیاسی اسارتدن نجاتی ده یالکیز کندی نکلند. کندی نکل قوتیله اوله بیلیر. الا ان نصرالله قریب.

فالح رفقی بک دہ دیورکہ :

« فقط غریبدرک بوجہیتک اک ایلری فکرلینک تمثالی ، بوجہیتی صوک عصرده یورودیکی غریبلیک استقامتده یکی برخیز ، یکی برحله ایله ایلری قوشدیرمق ایچون انتخاب اولونان ملت مجلسنده اوروپائی برجهوریتک استناد ایتدیکی مجلسده بر شرعیه انجمنی اسکی ازدواج واسکی حائله سیستمی دوام ایتدیرمک ایچون بوتون قوتی صرف ایتکده در . . . یا بوتون قانونلری بر شرعیه انجمنه سوق ایدرک خلفای راشدین واری برجهوریت طوغروارتجاع ، یا بوتون قانونلری عصرک مدوناتنه وزمانک حقیقتلرینه کوره تنظیم ایدرک اوروپائی برجهوریت دوغرو تکامل : ایکسندن باشقه هدف یوقدر . حقوق حائله قرارنامہ سی کری کیتک ، ایلری کیتک ویا دورمق ایستینلر ، یعنی صاغ ، صول واداره مصلحت طرفدارلری آرسنده برامتحاندر . [۲۰] »

اساساً احکام شرعیه دن اقتباس اولونان حقوق حائله قرارنامہ سنک شرعیه انجمنه حواله اولونمسندن طولایی بوقدر تلاش واندیشه کوسترمہ نک حکمتی عجبا نه در ؟ یاغیندن مال می قاجیریلور ، نه اولیور ؟ (عدلیه) کی (شرعیه) ده مجلسک برانجمنی در . یالکیز حقوق حائله دکل ، هرهانکی بر قانون مجلسجه لزوم کورولورسنه شرعیه انجمنه ده حواله ایدیلہ بیلیر . عجبا مبعوثلر بویله بر حواله ده بولونمقله تشکیلات اساسیه قانونی زیروزبری ایتدیلر ، حاکمیت ملیه یی تهلیکه می دوشوردیلر که مبعوثلرک بو حرکتی « اک وخیم بر ارتجاع » ایله توصیف اولونیور ؟ ارتجاع کله سنی بوقدر مبتذل برحاله کتیرمک طوغرو دکلدر . اونکده یری وارددر . بویله قوجه بر مجلسک اکثریتله ویرمش اولدینی معقول ومصیب بر قراری « ارتجاع » ایله توصیف ایتک نه بویوک جرأتدر ! احمد امین بکک افاده سندن او یله آکلاسیلیور که حقوق حائله قانوننک شرعیه انجمنه حواله ایدیلسی کی « وخیم بر ارتجاعک » ظهوره کلسی « تعصبه قارشی متحد برجهبه تشکیل ایدیلہ مسندن ایمش . و زمره وشخصی احتراصلریله بر برلرینک بوغازلرینه صاریلانلرک ، قوت طوبلامق ایچون تعصبه پایلر ویرنلرک ، صرف منفعت نامنه مداهنه لرده بولونانلرک » کیملر اولدینی بزیمیلیمورز . یالکیز بزم بیلدیکمز برشی وارسه بویله تفرقه آمیز نصیحتلرک وحدت ومنفعت ملیه ایله هیچ ده متناسب اولمادیغیدر . بز بوکون هر زماندن زیاده وحدته ، سکونه محتاجز . بر صنفک دیکر صنفه قارشی « متحد جبهه تشکیلی » نه دیمکدر ؟ بو سوزک معناسی نه اولیور ؟ تعصب ، ارتجاع کی کله لرله چوق اوینامق منفعت ومصلحت ملیه ایله قطعاً قابل تالیف دکلدر . ملتک صنوف مختلفه سنی قارشی قارشیه جبهه آله حق وضعيته سوق وتشویق ایتمکدن نه قازانیله جغنی بیلیمیز . فقط بویله بروضعیتک ملت ومملکت ایچون هیچ بر قازانچ تأمین ایتیه جکسه بزجه شبهه یوقدر . له الحمد مجلسمز - عدلیه وکیلی سید بکک دیدیکی کی - قوانین شرعیه یی قانون مدنی حاله قویبور . تشکیلات اساسیه قانونی موجبجه یا بقده اولدینی قانونلری

احکام شرعیه یه استناد ایتدیریور . قلمبده ذره قدر ایمانی اولان هر مسلمان ایچون بوندن نمون اولمق ، مجلسمزک بودیندارانه حرکتیه مفتخر اولمق ایجاب ایدر . ینه شایان شکراندر که مجلس اعضای کرامنک جمله سی منوردر . حقوق حائله قرارنامہ سنک شرعیه انجمنه کیتمه سنه رأی ویرن ذوات ده ، شرعیه انجمنی تشکیل ایدن ذوات ده ، دیگرلری ده نورعرفان وفضیلتدن محروم دکلدر . جمله سی فاضل ومنور ذواتدر .

آه ، کاشکی خلفای راشدین دورنده کی صفوت وصمیمیت رجوع ایدہ بیلسه ک . . . بو ، بوتون بشریت ایچون بر سعادت قصوی اولوردی . اوروپا دولتلری بوکون بحرانلر ایچنده چربنیور . بوتون نظامات اجتماعیه سی زیروزیر اولمش ، مختلف صنوف وطبقاتی یکدیگرینه قارشى سلاح چاتمیش ، قیلرندن محبت وشفقت حساسلری سیلنمش ، آرلرنده منفعت مادیه دن باشقه هیچ بر رابطه قالمامش ، محترص ، خونخوار ، مرحتسز ، ظالم ، متفسخ اوروپادن اله جغمز شیرده چوق متیقط اولماز ایجاب ایدر . حقوق حائله قانونی شویله دورسون ، دیگر قانونلرده بیلہ اوروپایه اوقدر محبوب اولمایلم . اوروپانک بوکونکی حائله حیاتی غبطه اولونه جق برشی دکلدر . اوروپانک اک بوزوق طرفی بوجهتی در . له الحمد بز تورکلرک اک صاعلام و اک شایان غبطه اولان جهتمز حائله لریمز آراسنده کی فضیلتدر . معاذالله ، بونک بوزولدینی کون هیچ بر شیر قالماز . بوقدر مصائب ومزاحمه قارشى ملتی انحلالدن معصون بولدیوران ، رصانت اجتماعیه سنک ، حائله نک استناد ایتدیکی اساسلرک محکم بولونماسندن باشقه برشی دکلدر . اختصاصی حسیله شرعیه انجمنی بو اساسلری دها کوزهل بیلیر . بالطبع تدقیقات وملاحظاتى مجلس کرسیسنده ایضاح ایدہ جکدر .

احمد امین بک کچنلرده ده بوحقوق حائله حقنده بر قاج مقاله نشر ایتدیلر . اومقاله لرده طلاق مسئله سی مناسبیله « نفلک قبول ایتدیکنی عقلک قبول ایدہ میه جکفی » سویلدیلر . احکام اسلامیه ده عقلک قبول ایدہ میه جکی هیچ برشی یوقدر . عجبا احمد امین بک (عقل) دن نه قصد ایدیور ؟ بوکون علوم وفلسفه نک بیلہ صرف عقله استنادینی ادعا ایدنلر آزالقده در . هانکی علمدن نقل قالدیرلرلرلر تقدیرده قیمت علمیه سی قالیر ؟ معلومات ، بوتون فنی معلومات بیلہ بر سلسله تاریخک محصله سیدر . بناءً علیه عقل ، نقل ایله دکل ، خرافه ایله قارشولاشیر . مسلمانلرک ایسه خرافه ایله علاقہ سی یوقدر . بربرده میشون و نطورا افندی [۲] فقه اسلامینک بک منطقی و بک عقلی اولمسندن شکایت ایدیورددی . احمد امین بک ده عکسینی ادعا ایدیور . ایکسینی قارشولاشدیررسق تعبیر فقہیسیله « تہار » دیه جکیز .

قرآنك احكامنه يقيجي ضربه اينديرمك ايستينلر حقنده نازل اولان . يردون ان يطفوا نورالله بافواههم... آيت كريمه سنى احمد امين بك درين درين دوشونملى وبو يقيجي ضربه يي اينديرمه يه موفق اولامايه جقلىرى ايجه بيلمليدر .

احمد امين بك ۱ احكام اسلاميه يه قارشى آلايغىكز شو طور خصومتك اسبابى نه در ؟ كچلرده ده بردفمه بويله ياپديكز . قادين اركك برلكده تيارويه كيمكى مغاير اخلاق عدايدنلرى « غافل دماغلر » ديه توصيف ايتديكز . اوزمان ده سزدن رجا ايتمشك ، مسلمانلرك عقيدة لرني تحقيره ، حسياتلرني رنجيده ايدمك سوزلر سويلمه يه حقكز اولماديغى سويلميشك . بورجانامه من سويل الرشادك ۹ حزينان ۳۳۹ تاريخ (۵۳۴ - ۵۳۵) نومرولونسخه سنده در . لطفآركره ده او قوييكلز . برمدت سكوت ايتدكن صوكره ينه شو صيره ده تعرضه كچديكز . برقاچ كوندن برى غزته كزده برده تهزيل قسمي آچديكز . حسيات اسلاميه يي رنجيده ايچون اك اغير كملرى قوللايه يه باشلايكلز . بو ، نه قدر زبونكشلكدر ۱

احمد امين بك ۱ مسلمانلر سزه نه ياپدي ، توركلردن نه قنالق كورديكزكه شيمدى اونلرك عقيدة لرينه ، احكام قرآنيه لرينه ، حسياتلرينه قارشى بويله تجاوزلرده بولونيورسكلز ؟

رجا ايدرز ، پدريكلزه ، ياخود صاغ ايسه بويوك پدريكلزه صوروكلز ! سلايكده ايكن سرك قوم وقيله كزك خصوصى عقيدة لرينه ، كنديكزه مخصوص عادتله توركلر هيچ بر تجاوزده بولونديلمى ؟ والآن بولونيورلرمى ؟ سز توركلردن قيز آلوب قيز ويرمزديكز ، نيته كيم بوكون ده بيكله راستنا ايديليرسه بويله در . كذلك قبرستانلريكلزى توركلردن آيري بولوندورورديكز ، نيته كيم بوكون ده بويله در . صوكره ده برچوق عقيدة وعادتليكلز واركه شيمدى بوراده اونلرى ايضاحه لزوم كورميورز . ايسته سرك قوم وقيله كز عصرلرجه بويله عقيدة وعاداتجه توركلردن باشقه بر صورتده ياشادي . كوزل كوزل تجارتلريني ايتدى . نيته كيم آلان ده اويله در . رجا ايدرم ، سويله ييكز ، توركلر بر دفعه اولسون ، سزه قارشى :

— اي سلايكلى اقديلر ! نه در سرك بو باطل عادتليكلز ؟ نه در بوقره تعصبكز ؟ نه در سرك بوكيزلى عقيدة لريكلز ؟ نيچون توركلرله قايناشمايورسكلز ؟ نيچون قيزلريكلزى بيله توركلردن آيرييورسكلز ؟ ديديلرمى ؟ سزه كوچوك بر تحقيره اولسون بولونديلمى ؟ بولونديلرني اثبات ايدمك اولورسه كز شيمدى سرك ده ايسته ديككز كي تجاوزاتده بولونمكيزى معذور كوزورز . حال بوكه بزقظماً ادعا ايدم بيليركه توركلر سرك خاطر يكلزى رنجيده ايدمك كوچوك بر تجاوزده بيله بولونماديلر . بويله اولديني حالده شيمدى سز توركلرك

احمد امين بك بر طرفدن ديني مدافعه ايدر كي كورونوركن ديكر طرفدن احكام دينيه يه قارشى الك غليظ بر صورتده تجاوزده بولونيور . احمد امين بك بيلملى لردركه مسلمانلرده هيچ بر قيسح فعل ، يوقدر . اسلامده بوتون قباح ممنوعدر ، منهيدر . مع مافيه ، حسن وقبح هانكي عقلك كاريدر ؟ احمد امين بك عجباً عقل ايله نه يي سوه بيلير ؟ حسن وقبحي اراده شارع تقرباً ايدر . يوقسه فزدر قدر حس و آرزو واردر . بونلر عمومى بر معيار حس وقبح اولامازلر . انسان واردركه بال يمز ، فقط شراب ايچر . شرابي سور ، بالي سومز . بوندن طولاي بال قيسح ، شراب حسن مى اوله جق ؟ بوتون احكام قرآنيه وسنن بيغمبريه عين حكمت ومصلحتدر .

« فانكحوا ما طاب لكم من النساء مثنى وثلاث ورباع فان ختم ان لا تعدلوا فواحدة . » آيت كريمه سنى نسلبرى ، نسللرى غير مشروع بر وضعيته دوشمكدن مصون بولوندورمق ايچون بر مساعده مخصوصه در . عائله حياتنده ، شيمدى بوراده ايضاحى اوزون سورده ك اولان ، بعض احوال ضروريه حادث اولور . بويله بر زمانده اهل عفت ايچون مشروع بر يول بولونمق مقتضاي حكمت ومصلحتدر . دين اسلام فطرت بشريه يي نظر دفته آله رق وضع احكام ايتشد . جانه ، ماله اهميت ويرديكي قدر عفت وعصمتده اهميت ويرمشد . عائله مسائلده مسلمانلرك اسلامي عهده سنى نسلك ، نسلك ، عفتك محافظه سنى تاينيدر . كاشكي او « مدنى » دينلن اوروپاك عائله حياتى مسلمانلركي ، توركلركي اولسون . بوكون ، غربك سوسيه ته حياتى قبول ايدن محدود المقدار كيمسه لر استنا ايديليرسه ، له الحمد مملكتتمزك بوتون تورك ومسلمان عائله لرى فضيلت وعفت خصوصنده اك برنجى صفى تشكيل ايتمكده درلر ؟ بونلر هيچ بر زمان كنديلريني فرنكلره بكنديرمك مجبور ايتنده دكلدرلر ؟ « مدنى حيثيلرى » ايچون ده فرنكلرك بكنوب بكنمه سنى معيار اتخاذايتزلر . اوروپاده وحدت زوجه ظاهريدر . حقيقت حالده متعدد قادينلرله غير مشروع مناسباده بولونانلرك حدى حسابى يوقدر . ومعلوم اولديني وجهله بو غير مشروع مناسبتلر اوراده مساعد بر تلقى به معروضدر . حق قادينلر ايچون بيله بويله در . « مدنى حيثيتمه » بونلرمى نومرو ويره جكلردر ؟ مسلمان توركلرك حيات عائله خصوصنده كي حيثيت مدنيه ر فضيلتكارانه لرى اونلرك تقدبرلرله ثابت اوله جق دكلدر . بذاته موجوددر . ونمونه اتخاذه شايان اولاجق درجه ده موجوددر .

صوكره ، احمد امين بك ، بو آيت كريمه نك مسلمانلر بخش ايتديكي مساعده نك « قادن ايله منع اوله رق بو واهمه يه يقيجي بر ضربه ايندي مكل كمزدن » بحث ايدنيور . بر مسلمان بويله بر سوز ناصل سويله يه بيلير ؟ جناب حقك مباح قيلمش اولديني بر شيشي انسانلر ناصل تحريم ايدم بيلير ؟

عقيدہ لرینہ ، عادت لرینہ ، حق نصوص قرآنیہ لرینہ فارشی آغزیکزہ کان تجاوزاتی روا کوریورسکیز . هریشینی برطرفہ براقیکز ، یالکیز انصاف و مروتی نظر اعتبارہ آلکیز .

احمد امین بک تورکک عقیده لرندن ، عادت لرندن ، احکام دینہ لرندن نہ ایسترسک ؟ عقیده لری ای ایش ، دکل ایش . . . سکا نه ؟ سن اوروپا ، امریکا کورمش منور ، ذکی و مقتدر برذاتسک . هیچ اورالده بویله مختلف عقیده ده بولونان کیمسه لرله دیکرینک عقائدینہ فارشی - میسیونرلر ، جزویتر مستثنا - تعرض و تجاوزده بولوندیغی کوردیکز می ، ایشیتدیکز می ؟ هیچ ده ظن ایتیمورزکه لیبرال برادام باشقه سنک عقائدینہ تجاوزده بولونسون ، حق تجاوزده بولونمیی خاطرندن کچرسون .

احمد امین بک : سز تورکک عقیده لرله ، احکام دینہ لرله ، شعار اسلامیه لرله اوغراشایکیز . تورکک صلابت دینہ صاحبی در ، عقیده لرینہ فارشی وقوع بولان تجاوزاتدن بک زیاده متأثر اولورلر . اکر سزک وقتکیز مساعدسه قوم و قبیله کیز افرادی ارشاده همت ایدیکیز . زیرا اولر تورککوردن ده ازیاده ارشاداته محتاجدر . - بعض مستشاردن صرف نظر - آلآن تورککوردن قیز الوب تورککزه قیز ویرمزلر ، قبرستانلری تورککوردن آیری بولوندورورلر .

« بوباطل شیردن اولری قورتاریکیز . » دیه جکدک . فقط خاطریکیز رنجیده اولماسون دینہ نه ضریبتک ، دیمک . حق سزک و قبیله سیونیستلری مدافعه ایتکیزی ، فلسطینده موسوی یوردینک تأسیسنه طرفدارلق کوسترمکزی ، تورکیایی امریکا مانداسنه صوفق ایسته مکزی بیله موضوع بحث ایتیمورز . اولورکه جایکیز صیقیر . سزی متأثر ایتک ایسته میز . لکن سزده لطفاً تورکک عقیده لرینی ، عادت لرینی ، احکام دینہ لرینی تحقیر ایتیه یکیز . (لکم دینکم ولی دین .)

هندستان حرکت اسلامی

(سبيل الرشاد) ک کچن نسخه لرنده امام الهند مولانا (ابوالکلام احمد) حضرتلرینک انگلیز محکمه سنه خطاباً ایراد ایتدیکی تاریخی خطابه یی ترجمه ایتشدک . بودفعه قارئلرمزه هندستان مسلمانلرینک اکابر رؤسائندن مولانا (محمد علی) حضرتلرینک انگلیز محکمه سنه وقوع بولان محاکمه سنی و بو محکمه یه فارشی ایراد ایتدیکی بک مهم نقطلری نقل ایده جکیز . مولانا محمد علی حضرتلرینک آلتی آرقاداشیله برلکده سبب محاکمه سی ۱۹۲۱ سنه سنده هندستان اردوسنده کی مسلمان ضابط و عسکرلری وظیفه لرینی ترک ایتکجه تشویق و حکومت علیهنده

سوء قصدلر ترتیب ایتملری ادعاسیدر . بوادعا ایله هندستان حکومتی مولانا محمد علی ایله آرقاداشلری توقیف و محاکمه ایتشد . بو محاکمه یه اهمیت ویرمکلکمزک باشلیجه سببی مولانا محمد علی طرفندن ایراد اولونان هر مدافعه نک حقائق و اساسات اسلامیه یی ایضاح ایدن مهم بر اثر تشکیل ایتمه سیدر .

مولانا محمد علی (کراچی) شهرنده اثنای محاکمه ده علیهنده درمیان اولونان تهمتله جواباً (کراچی) ده عقد اولونان خلافت قونفرانسنه ریاست ایتدیکنی و انکاتره حکومتی انقریه اعلان حرب ایده جک اولورسه مسلمانلرک اوکا یاردیم ایتمه لرینہ دائر بر تقریر او قودیغی ، هندستان مسلمانلرینک انکاترینی تورکیا ایله مجادله دن و از کچریمکه جالیشدقلری و نهایت انکاتره تورکیایی احما قصدندن فراغت ایتمزسه اوکا فارشی اولو عصیان مدنی یی ، بوده کار ایتمزسه ملی قوتلری طوبایله رق هندستانک حر بر جمهوریت اولدیغی بوتون دنیایه اعلان ایده جکلری بیان ایتدکدن سوکره انکاترینک یونانستانی اسلامک یکانه مستقل دولتی اولان تورکیایه مسلط ایتدیکنی و هند علماسنک آرتیق وظیفه لرینی ایفاءه باشلایارق هندستان عسکرلری و ضابطلری ارشاد ایتکده اولدقلری سوبله مش وشو صورتله دوام ایتشد :

« ۱۸۸۵ سنه سنده هندستانه دینی بر مسئله دن طولای براغتاش ظهور ایتمش ، بونک اوزرینہ قرالیچه و یقتوریا خاقی تسکین و تطمین ایچون بریائنامه نشر ایلشدی .

بویاننامه طولایسیله مهم بر حادنه وقوع بولمشدر .

قرالیچه نک القابندن بری « دینک مدافعه سی » لقیدره قرالیچه نک باش وکیلی بولقبک هندلسانه ترجمه ایدلیدیکی زمان علی الاطلاق « دین مدافعی » شیکلنده ترجمه ایدیله جکفی ظن ایتمش ایسه ده متخصصلر کندیسنه بو تعبیرک سوء تأثیر اجرا ایده جکفی ، چونکه قرالیچه یی هندولرک دینلرینہ مخالف بر دینک مدافعی اولارق کوستره جکفی سوبله مشلردی . انکاتره باش وکیلی بولقبک طینی تصور ایتمش و قرالیچه نک فکرینی استفسار ایتشدی . فقط قرالیچه بولقبک حذفی صورت قطعیه ده رد و بیاننامه نک بالذات لورد (دهری) طرفندن قلمه آلماسی آرزو ایتدی . بویاننامه ده ده نیلیورکه :

« بزل خریستیائنگلک طوغرولفنه و قدسیتنه معتقد اولقله برابر عقائدمنی تبعه مزه تحمیل ایتیز »

صوکره یه بویاننامه « هیچ برکیمسه دینندن طولای هر هانکی بر تجاوزه و یابر تفضیقه دوچار اولمایه جق ، هرکس متساویاً قانونک حایه سندن مستفید اولاجقدر . » ده نیلیور .

دها صوکره بیاننامه ده شو سوزلرده وارد « مأمورین حکومتین هیچ بروجله برکیمسه نک عقائد دینیه سنه مداخله ایتیه جکدر . »